

ประกาศสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพ้อ

เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา
และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่ กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติอย่างมีธรรมาภิบาลสำหรับ ส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการของกระทรวงสาธารณสุขตลอดจนผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพ และ บุคลากรสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดหาจานกระทั้งการใช้ยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไปนี้

เพื่อให้การนำเกณฑ์จริยธรรมดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพ้อจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหา การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาดังกล่าว สำหรับการปฏิบัติของบุคลากรและหน่วยงาน ดังนี้

๑. วัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพ้อจะดำเนินการตามประกาศฉบับนี้ด้วยความเที่ยงตรง โปร่งใส และ ยึดมั่นตามแนวทางปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริม การขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเคร่งครัด

๒. การจัดเชิงระบบ

๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อยา

๒.๑.๑ ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อทำรายการได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุก ประเภทจากบริษัทยาเข้ากองทุนสวัสดิการสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพ้อ

๒.๑.๒ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อคำนึงถึงปัจจัยด้านต้นทุน (Cost) มาตรฐาน (Standard) ระยะเวลาในการส่งมอบ (Time) การให้บริการ (Service) และราคา (Price) ประกอบการตัดสินใจ

๒.๑.๓ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อกำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในร่างขอบเขตของงานหรือ รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ (Term of Reference) ให้บริษัทคู่ค้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และมี ระบบอุบรมภูมิที่จริยธรรมแก่พนักงาน โดยให้เป็นคะแนนหากในคะแนนหลักเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพต่อ ราคา (Price performance)

๒.๑.๔ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อใช้กลไกต่อรองราคางานที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยา แห่งชาติกำหนด

๒.๒ ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับหน่วยงานต้น สังกัดของสถานพยาบาล

๓. ผู้สั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๓.๑ ผู้สั่งใช้ต้องไม่รับประโยชน์จากบริษัทหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในลักษณะต่อไปนี้

๓.๑.๑ เงินไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้น เงินค่าตอบแทนวิทยากรบรรยายทางวิชาการ ค่าพาหนะเดินทางและค่าที่พักสำหรับวิทยากรเท่านั้น และเงินที่เป็นทุนวิจัยจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๓.๑.๒ ของขวัญ ของที่ระลึก ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่

๓.๑.๓ สิ่งที่อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนจำนวนที่สมควรตามปกติ ประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการป.ป.ช. ประกาศกำหนด

๓.๑.๔ สิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการ ที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย ให้ได้รับในนามของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทั้งพื้นที่

๓.๒ ผู้สั่งใช้ต้องไม่แสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาใดๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ

๓.๓ ผู้สั่งใช้ต้องไม่รับการสนับสนุนโดยตรงจากบริษัทเวชภัณฑ์มิใช้ยาในการไปประชุม สัมมนาอบรม ดูงานทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ

๓.๔ ผู้สั่งใช้ต้องเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์มิใช้ยาอีกนั้นในสถานะใด เมื่อแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาในทางวิชาการ

๓.๕ ผู้สั่งใช้สามารถรับการสนับสนุนการวิจัยโดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของหน่วยงานบริการ

๓.๖ ในการนำตัวอย่างและเวชภัณฑ์มิใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานผู้สั่งใช้ต้องคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่นุ่งหัวเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา หรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา ของส่วนราชการหน่วยงานหรือหน่วยงานบริการ ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้

๓.๗ ผู้สั่งใช้ต้องสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

๔. ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

๔.๑ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องกำชับให้หน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องและมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรทราบ

๔.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องกำหนดนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนในกิจกรรมดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ การเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๔.๒.๒ การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยสามารถนำ

เกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณาประกอบการคัดเลือบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก้ แล้วต้องจัดซื้อจัดยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาด้วยราคานุที่

๔.๖.๓ การรับเงินสนับสนุนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ต้องไม่เป็นการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท

๔.๖.๔ การรับและการส่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่ผู้ป่วย ผู้สั่งใช้ ผู้จ่ายและผู้ส่งมอบ พึงคำนึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่ผุ่งหัวเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือประโยชน์ส่วนตน

๔.๖.๕ การควบคุมกิจกรรมการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในส่วนราชการหน่วยงาน หรือหน่วยบริการ เช่น การกำหนดบริเวณและกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ทำกิจกรรม เกณฑ์การรับสิ่งสนับสนุนของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ ห้ามจัดกิจกรรมที่มิใช่ณาอบแฝง

มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดำเนินกิจกรรม ตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด

(๒) ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเป็นการส่วนตัว เว้นแต่ เป็นการให้แก่หน่วยงานหรือหน่วยบริการ โดยกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ

(๓) ไม่อนุญาตให้จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน ที่เชื่อมโยง ถึงชีวิตรักษาสุขภาพและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือการรื่นเริงที่เป็นโฆษณาอบแฝง

(๔) ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ต้องจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ความเสี่ยงด้านผลกระทบทั้งช้อน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบควบคุมภายใน อย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ

๕. เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๕.๑ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาการจ่าย และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ โดยดำเนินการดังนี้

๕.๑.๑ ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้โดยเคร่งครัด

๕.๑.๒ ดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและระบบที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้และ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๑.๓ จัดทำและนำเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ คัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด หรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยบริการหรือหน่วยงานโดยไม่เกิดกันบริษัทใด บริษัทหนึ่ง หรือมุ่งหวังเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

๕.๒ ไม่ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาเชิงโฆษณา คาดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน

๖. ส่วนราชการ หน่วยงาน หน่วยบริการ

๖.๑ กำหนดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฯ และบริบทของส่วนราชการหน่วยงานหรือหน่วยบริการ โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฯ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรติดไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรรับทราบ

๖.๒ ดำเนินการตามนโยบายและจัตุรัสที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ การคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๖.๒.๒ การจัดซื้อและเวชภัณฑ์มิใช่ยา เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ นี้ โดยสามารถนำเกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณามาประกอบการคัดเลือกบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์มิใช่ยา ก็ได้และต้องจัดซื้อจัดจ้างหรือเวชภัณฑ์มิใช่ยาด้วยราคากลาง

๖.๒.๓ การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทฯจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา ต้องไม่เป็นการทำรายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท

๖.๒.๔ การรับและการส่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา คำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่ผุ่งหวังเพื่อการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาหรือประโยชน์ส่วนตน

๖.๒.๕ การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาในส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการ ดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทฯ พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา ดำเนินกิจกรรมตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด

(๒) ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์มิใช่ยาเป็นการส่วนตัว เว้นแต่เป็นการให้ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ โดยกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงาน

(๓) ห้ามจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนที่เชื่อมโยงถึงช่องทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นโฆษณา宣傳

๖.๓ การรับการสนับสนุนจากบริษัทฯหรือบริษัทเวชภัณฑ์มิใช่ยา เพื่อจัดประชุมวิชาการ โดยรับการสนับสนุนงวดดำเนินการ วิทยากร หรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์มิใช่ยา ให้รับได้แต่ต้องเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าว ให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง

๖.๔ การรับการสนับสนุนจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม คุณงาน หรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กระทำได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

๖.๔.๑ เป็นการประชุมอบรมทางวิชาการอันก่อประโยชน์ให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานหรือหน่วยบริการ และไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๖.๔.๒ ให้รับการสนับสนุนในนามส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการให้ส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการ จัดทำระบบการรับการสนับสนุนและกำหนดเกณฑ์คัดเลือดบุคลากรที่สมควรให้ไปประชุม สัมมนา อบรม คุณงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ โดยให้รับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้น และจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการคุณงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ

๗. ระบบการตรวจสอบ

๗.๑ ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานพยาบาล

๗.๒ มีระบบบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบควบคุมภายใน อย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ

๘. การส่งเสริมผลักดัน

๘.๑ ส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล (Rational Drug Use : RDU) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์คำนึงถึงเหตุผลทางวิชาการ ในการตัดสินใจจ่ายยามากกว่าคำนึงถึงผลประโยชน์จากบริษัทยา

๘.๒ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์จริยธรรมการส่งเสริมการขายยาและการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลให้ประชาชนได้รับทราบในรูปแบบของสื่อที่มีความเข้าใจง่าย เฝ้าระวังและตรวจสอบการส่งเสริมการขายยาและการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสม

๘.๓ นำเกณฑ์จริยธรรมนี้มาใช้ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลระบบยาและปลูกจิตสำนึกบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์จริยธรรมนี้ ให้มีความเข้าใจในเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลให้เป็นรูปธรรม

จึงประกาศมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

[Signature]

(นายอับดุลยาลีม ยะแวง)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ รักษาการแทน
สาธารณสุขอำเภอพ้อ